

Berislav BOLFEK
Mladen RAJKO
Ivica ZDRILIĆ

SUVREMENI TRENDovi U PODUZETNIŠTVU

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

1. VAŽNOST PODUZETNIŠTVA	11
1.1. Općenito o pojmu poduzetništva	11
1.2. Povijesni razvoj poduzetništva	14
1.3. Poduzetnički način razmišljanja	15
1.4. Misija, vizija i ciljevi u poduzetništvu	17
1.4.1. Vizija	17
1.4.2. Misija	19
1.4.3. Dugoročni ciljevi	20
1.5. Vrste i modeli poduzetništva	21
1.6. Poduzetnik	22
2. FUNKCIJE PODUZETNIŠTVA	29
2.1. Planiranje u poduzetništvu	29
2.1.1. Jednokratni planovi	32
2.1.2. Trajni planovi	32
2.1.3. Kontigencijski planovi	33
2.1.4. Strateško planiranje u poduzetništvu	34
2.2. Organiziranje u poduzetništvu	35
2.2.1. Funkcijska organizacijska struktura	36
2.2.2. Divizijska organizacijska struktura	37
2.2.3. Matrična organizacijska struktura	39
2.2.4. Mrežni oblik organizacijske strukture	40
2.3. Vođenje u poduzetništvu	40
2.3.1. Motiviranje zaposlenika	41
2.3.2. Vodstvo	41
2.3.3. Interpersonalni procesi	42
2.3.4. Poslovno komuniciranje	43
2.4. Ljudski resursi u poduzetništvu	44
2.5. Kontrola u poduzetništvu	47
3. OSMIŠLJAVANJE I REALIZACIJA PODUZETNIČKOG PROJEKTA	49
3.1. Kreativnost i inovativnost u poduzetništvu	50
3.2. Načini ulaska na tržište	51
3.2.1. Osnivanje novog poduzeća	51
3.2.2. Kupnja postojećeg poduzeća	53
3.2.3. Nasljeđivanje poduzeća	54
3.2.4. Franšiza	57
3.3. Novoosnovano poduzeće (engl. start-up)	58
3.4. Životni ciklus u poduzetništvu	59
3.5. Inovativni poslovni modeli	61
3.6. Komercijalizacija poduzetničkih projekata	63

4.	POSLOVNI PLAN	71
4.1.	Analiza okruženja i tržišta	71
	4.1.1. SWOT analiza	72
	4.1.2. Makroekonomsko okruženje	73
	4.1.3. BCG matrica	75
4.2.	Opis projekta	80
4.3.	Temeljni elementi poslovnog plana	82
4.4.	Operativni plan realizacije	82
4.5.	Marketinški plan	83
4.6.	Organizacijski plan	84
4.7.	Procjena rizika	84
4.8.	Financijski plan	85
4.9.	Sadržaj poslovnog plana	85
	4.9.1. Podatci o korisniku	87
	4.9.2. Predmet poslovanja	87
	4.9.3. Polazišna analiza	87
	4.9.4. Lokacija ulaganja	88
	4.9.5. Analiza tržišta	88
	4.9.6. Tehničko-tehnološki elementi ulaganja	88
	4.9.7. Financijska analiza pothvata	88
	4.9.8. Marketinški plan	89
	4.9.9. Procjena rizika	89
4.10.	Korisnici poslovnog plana	89
5.	FINANCIRANJE PROJEKATA	93
5.1.	Vrednovanje ideje za poslovni pothvat	93
5.2.	Izvori financiranja	96
	5.2.1. Financiranje vlasničke glavnice	98
	5.2.2. Financiranje zaduživanjem	102
	5.2.3. Državne potpore za razvoj poduzetništva	105
5.3.	Ekonomsko-financijska analiza projekta	106
	5.3.1. Metoda vremena povrata ulaganja	107
	5.3.2. Metoda neto sadašnje vrijednosti	108
	5.3.3. Metoda interne stope rentabilnosti	109
	5.3.4. Indeks profitabilnosti	110
6.	PODUZETNIŠTVO U MEĐUNARODNOM OKRUŽENJU	111
6.1.	Važnost međunarodnog poslovanja	111
6.2.	Strategije izlaska poduzetnika na međunarodno tržište	115
	6.2.1. Strategija izravnog izvoza	116
	6.2.2. Strategija licenciranja	116
	6.2.3. Strategija franšize	117
	6.2.4. Strateški savezi	118
	6.2.5. Globalna strategija	119

6.3.	Novi poslovni modeli u međunarodnom poslovanju	120
6.3.1.	Just in Time	121
6.3.2.	Kaizen	122
6.3.3.	20 ključeva	124
6.3.4.	Six Sigma	126
6.4.	Prepreke u međunarodnom poslovanju	128
7.	SUVREMENI TRENDOVI U GLOBALNOM PODUZETNIŠTVU	135
7.1.	Investiranje u nove i buduće tehnologije	135
7.2.	Robotizacija sustava i 4. tehnološka revolucija	137
7.3.	Primjena umjetne inteligencije	139
7.4.	Profesionalizacija i korporatizacija digitalnog nomadstva	141
7.5.	Još veća globalizacija poslovanja	143
7.6.	Porast e-poslovanja i e-trgovine	144
7.7.	Razvoj i primjena ekonomije honorarnih poslova	146
7.8.	Rastući značaj društvene odgovornosti i zelenih tvrtki	147
7.9.	Poduzetništvo u kriznim situacijama	148
7.10.	Crowdfunding	150
7.11.	Utjecaj suvremenih poduzetničkih trendova na gospodarstvo Republike Hrvatske	151
7.11.1.	Trendovi koji potiču ekonomski rast u Republici Hrvatskoj	152
7.11.2.	Trendovi koji negativno utječu na gospodarska kretanja u Republici Hrvatskoj	153
7.11.3.	Prednosti i nedostaci pojedinih trendova za gospodarstvo Republike Hrvatske	154
7.11.4.	Mogućnosti korištenja suvremenih trendova u poduzetništvu u cilju dugoročno održivog gospodarskog razvoja Republike Hrvatske	156
8.	FINANCIJSKI POKAZATELJI USPJEŠNOSTI POSLOVANJA PODUZEĆA	159
8.1.	Pokazatelji likvidnosti (liquidity ratios)	161
8.2.	Pokazatelji zaduženosti (leverage ratios)	163
8.3.	Pokazatelji aktivnosti (activity ratios)	164
8.4.	Pokazatelji ekonomičnosti	165
8.5.	Pokazatelji profitabilnosti (profitability ratios)	166
8.6.	Pokazatelji investiranja (investibility ratios)	167
8.7.	Primjer analize financijskih izvještaja u praksi	168
8.8.	Nefinancijski pokazatelji u funkciji ostvarivanja ciljeva poduzeća	175
9.	ANALIZA REZULTATA POSLOVANJA HRVATSKIH PODUZEĆA PO ODABRANIM DJELATNOSTIMA	183
9.1.	Odabir uzorka i populacije istraživanja	183
9.2.	Instrumenti istraživanja i obrada podataka	192
9.3.	Definiranje i opis varijabli	192
9.4.	Metodologija istraživanja	193

9.5.	Rezultati istraživanja	197
9.5.1.	Neto profitna marža (NPM)	197
9.5.2.	EBITDA	204
9.5.3.	ROA	210
9.5.4.	ROE	215
9.6.	Zaključci i smjernice istraživanja	221
10.	PRIMJER POSLOVNOG PLANA	225
10.1.	Podatci o korisniku	226
10.2.	Predmet poslovanja	227
10.3.	Polazišna analiza	228
10.3.1.	Nastanak poduzetničke ideje	228
10.3.2.	Vizija pothvata	228
10.3.3.	Ciljevi pothvata	228
10.4.	Lokacija ulaganja	228
10.4.1.	Opis postojeće lokacije poduzetnika	228
10.4.2.	Opis lokacije projekta	229
10.4.3.	Utjecaj projekta na okoliš	229
10.5.	Analiza tržišta	230
10.5.1.	Analiza potražnje	230
10.5.2.	Analiza konkurencije	231
10.6.	Tehničko-tehnološki elementi ulaganja	231
10.6.1.	Tehničko-tehnološki opis projekta	231
10.6.2.	Potrebna dokumentacija	232
10.6.3.	Troškovnik	232
10.7.	Financijska analiza pothvata	233
10.7.1.	Ulaganje	233
10.7.2.	Prihodi poslovanja	234
10.7.3.	Rashodi poslovanja	234
10.7.4.	Izvori financiranja	236
10.7.5.	Račun dobiti i gubitka	238
10.7.6.	Novčani tok	238
10.7.7.	Ekonomski tok, neto sadašnja vrijednost i interna stopa rentabilnosti	240
10.8.	Marketinški plan	240
10.9.	Procjena rizika	241
10.10.	Zaključak – ocjena pothvata	246
	PRILOZI	247
	LITERATURA	273
	Popis tablica	276
	Popis slika	278
	Popis grafikona	279